

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/42/2016
Identifikačné číslo spisu: 3715010137
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3715010137.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného T. P. pre prečin zločin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 26. mája 2016 v Bratislave dovolanie obvineného T. P. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Alojza Žitníka proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 11. augusta 2015, sp. zn. 2To/90/2015, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného T. P. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 8. júna 2015, sp. zn. 1T/28/2015, uznal obvineného T. P. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/, e/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 16. decembra 2014 medzi 18.00 h - 18.30 h, pod vplyvom alkoholu, v obývacej miestnosti rodinného domu č. XXX v obci U., okres Púchov, v ktorom býval spoločne s rodičmi W. a O. P., prišiel ku svojmu otcovi W. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorý v tom čase ležal na posteli a pozeral televízny program, vytýkal mu, prečo nerobí a nikde si prácu nehľadá, na čo poškodený W. P. reagoval slovami, aby sa teraz staral on, po čom obv. T. P. odišiel do kuchyne, odkiaľ zobral kuchynský nôž s drevenou rúčkou o celkovej dĺžke 25,5 cm, s dĺžkou čepele 12 cm, vrátil sa do obývacej miestnosti a týmto nožom, ktorý držal v pravej ruke, bodol svojho ležiaceho otca do brucha, po čom z domu odišiel, čím mu spôsobil bodné poranenie brucha v oblasti ľavého podrebria s krvácaním do dutiny brušnej, pričom čepeľ noža prenikla menšou až strednou intenzitou cez kožu, podkožie, tukové tkanivo, svaly, výstelku dutiny brušnej až do dutiny brušnej, kde poranila veľkú predsteru čriev, pričom v priebehu bodného kanála došlo k prerezaniu cievy brušnej steny, ktorá krvácala jednak smerom navonok, jednak smerom do dutiny brušnej, v ktorej sa nachádzalo 700 ml krvi a toto poranenie si vyžiadalo operačný zákrok, počas ktorého bola krv odsatá, pričom poranenie by si vyžiadalo práceneschopnosť v trvaní minimálne 21 až 28 dní, ak by bol poškodený zaradený do pracovného procesu a poškodený bol počas celej tejto doby obmedzovaný v bežnom spôsobe života kľudovým režimom na lôžku po operačnom zákroku,

bolestivosťou poranenia, nemožnosťou pohybu strednou tretinou trupu, nemožnosťou vykonávať akúkoľvek činnosť so zapojením brušnej steny a brušného svalstva, výrazne sťaženou hygienou, pričom za použitia väčšej intenzity pôsobiaceho útoku, prípadne iného smerovania bodno-rezného nástroja (na inú časť brucha, prípadne hrudníka), mohlo dôjsť k rozsiahlejšiemu poraneniu vnútrobrušných orgánov čím by bol priamo ohrozený život poškodeného.

Okresný súd obvinenému T. P. za to uložil podľa § 155 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia. Rovnako mu uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. trest prepadnutia veci, a to 1 ks noža s drevenou rukoväťou, celkovej dĺžky 25,5 cm, z toho dĺžky čepele 12 cm s nápisom Solingen. Napokon obvinenému podľa § 73 ods. 1, 2 písm. d/ Tr. zák. uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený T. P. odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 11. augusta 2015, sp. zn. 2To/90/2015, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti rozhodnutiu podal obvinený T. P. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Alojza Žitníka dovolanie. Dovolanie oprel o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu obvinený T. P. založil na argumentácii vychádzajúcej zo záverov znaleckého skúmania z odboru zdravotníctva, odvetvie súdne lekárstvo, podľa ktorých v posudzovanom prípade jednak nešlo o charakter ťažkého zranenia s ohľadom na poranenia konkrétnych častí tela a absenciu dlhotrvajúcej (viac ako 6 týždňov) práceneschopnosti poškodeného a jednak nebolo bez akejkoľvek pochybnosti preukázané, že uvedené poranenia boli vôbec spôsobené nožom zo strany obvineného mechanizmom ustáleným v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku.

Dovolaciemu súdu preto navrhol, aby jeho konanie bolo opätovne objektívne posúdené a spravodlivo kvalifikované ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Tr. zák.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Považská Bystrica, podľa ktorej v predmetnom prípade došlo k rozhodnutiam súdov na základe dôslednej právnej úvahy, s ktorou sa obvinený T. P. nestotožnil, čo však nie je zákonným dôvodom na podanie dovolania. Dovolaciemu súdu navrhla dovolanie obvineného T. P. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Okresný súd Považská Bystrica zaslal predmetné vyjadrenie prokurátorky obvinenému T. P. a jeho obhajcovi, ktorí v osobitnom písomnom podaní len zopakovali svoju predchádzajúcu argumentáciu.

Najvyšší súd ako súd dovolací skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné, a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trenčíne ako súdu odvolacieho. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným T. P. prostredníctvom obhajcu, teda osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/, § 373 Tr. por., na Okresnom súde Považská Bystrica, t.j. na mieste predpokladanom v ustanovení § 370 Tr. por., a v zákonnej 3-ročnej lehote. Dovolanie obvineného však nie je dôvodné.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávnych chýb. Tie sú ako dovolacie

dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Dovolanie z dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod. i ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dĺžky § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“

inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Obvineným interpretované závery znaleckého skúmania spadajú do hodnotenia dôkazov, ktoré ako už bolo skôr uvedené, dovolací súd v rámci dovolania podaného obvineným nemôže preskúmať, keďže je viazaný zisteným skutkovým stavom. V tejto súvislosti treba ale povedať, že zo strany obvineného došlo k mylnej interpretácii záverov znaleckého skúmania, nakoľko závery znalca MUDr. Andreja Hajtmana, PhD. sú jednoznačné a týmto záverom zodpovedá aj použitá právna kvalifikácia v podobe úmyselného spôsobenia ťažkej ujmy na zdraví, ku ktorej nedošlo len v dôsledku objektívnych okolností nezávislých na vôli obvineného T. P.. V tomto smere úmysel obvineného spôsobiť poškodenému otcovi ťažkú ujmu na zdraví bol determinovaný nielen charakterom útočného nástroja, ktorý pri útoku použil, ale hlavne tým, na ktorú časť tela (lokalizované životne dôležité orgány) obvinený útočil a v neposlednom rade aj situáciou, ktorá bezprostredne predchádzala tomuto útoku. Uvedené okolnosti vo svojom súhrne potom jednoznačne vedú k záveru o správnosti použitej právnej kvalifikácie podľa § 155 Tr. zák. a práve naopak vylučujú právne posúdenie konania obvineného T. P. podľa § 156 Tr. zák.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda nebol daný.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie obvineného T. P. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.